

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22

(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 960 Lej
Fél évre ... 480 Lej
Negyed évre ... 240 Lej
Havonta ... 80 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival tö bb

Infláció.

A francia kormány tízmillió dollárt fizetett Amerikának. — Németország nem vesz részt a frankstabilizációban. — A francia jegybank új bankjegyeket bocsát ki.

A francia parlament valószínű gazdasági szaktestületé változott át: egyébről nem esik szó benne, mint a frankról, a stabilizációról, adókról, kölcsönökről. Poincaré pénzügyi javaslatainak sikerült az egyes bizottságok veszedelmes szatonyán keresztüljutni, úgy, hogy egyelőre a frank biztosítva van további zuhanásoktól. A nap szenzációja Németországnak az a kijelentése, hogy a frankstabilizáció érdekében részéről nem várható beavatkozás.

A francia képviselőház pénzügyi bizottsága tizenkét szavazattal hét ellenében elfogadta Poincaré pénzügyi javaslatait. A miniszterelnök a szavazás előtt kijelentette, hogy változást nem enged és minden egyes pontnál felveti a bizalmi kérdést. A Banque de Franceot felhatalmazták, hogy a vásárolt devizák összegének erejéig bankjegyeket bocsáthasson ki, hogy a kereskedelem és ipar szükségleteit ki lehessen elégíteni. Az új bankjegyek bázisa az aranyérték lesz. A devizavásárlásokról szerkesztett javaslat körül Blum Leon és a radikálisok vitát kezdtek, mert szerintük ez inflációt jelent. Franciaország különben tegnap tízmillió dollárt fizetett Amerikának adósságainak törlesztésére.

A párisi Journée Industrielle írja, hogy a francia frank áremelkedésének minden eredményét könnyen megsemmisítheti az egyre emelkedő drágaság. A frank hirtelen feljavulása okvetlenül általános gazdasági válságra vezet.

Strong, az amerikai központi jegybank főnöke a napokban találkozik Schacht német birodalmi bankelnökkel. — Berlini hivatalos körökben kijelentették, hogy Németország részéről semmi aktív beavatkozás nem várható a frankstabilizáció segélyezésére.

Abucuresti-i Magyar Ház

Bucuresti. A bucuresti-i Magyar Ház ügyében, amelynek létesítését a Magyar Párt tervbe vette, nagy stagnálás mutatkozik. Ennek az oka, hogy a Magyar Ház felépítésére öt millió lej lenne szükséges, a párt ezt az összeget azonban nem tudja előteremteni. Ezt a kérdést úgy oldják meg, hogy még az őszi parlamenti ülésnek megkezdése előtt nagyobb helyiséget vesznek bérbbe.

Bankkormányzó lesz Románia külügyminisztere

Averescu miniszterelnök nagy változásokat tervez a kormányban.

(Bucuresti, augusztus 5.) A miniszterelnökségi palota körül már napok óta igen eleven élet uralkodik. Miniszterek, politikusok, főtitkárok, de főleg sok statisztikus előtt nyílnak meg Averescu tábornok párnázott ajtajai. A kormányelnök ugyanis lázas sietséggel állítja össze azokat a számadásokat és egyéb adatokat, amelyre olaszországi útján szüksége van és ez annyira lefoglalja minden percét, hogy a miniszterelnök étkezni sem távozik és késő éjszakáig világosak a palota ablakai.

A miniszterelnökségi palotából kiszivárgott hírek szerint ennek a lázas készülődésnek részben belpolitikai eredményei is lesznek. Averescu ugyanis meg van győződve arról, hogy az ő és az uralkodó pár olaszországi útjában nemcsak baráti kijelentéseket és újabb kölcsönhozzájárulást kap Mussolinitól, de a besszarabiai kérdés is végleg megoldást nyer. Ebben az esetben az őszi ülés szakra nagyobb átalakításokra van kilátás és a miniszter tárcaváltozások tekintetében is újabb megoldásokról beszélnek. Hír szerint a Banca Nationala kormányzójának személyében már is döntött Averescu, aki visszautasította a liberálisoknak azt az ajánlatát, hogy Cudalbu, vagy Trancu-Iasi legyen az új kormányzó és állítólag már alá is írta Mitilineu kinevezését, amelyre elutazása előtt az uralkodótól is felhatalmazást kapott.

Averescu környezetéből szerzett információk szerint Mitilineu helyére, a külügyek élére Negulescu, a kamara elnöke kerül, aki még kezdő diplomata s ezért két-három hónapra a külpolitikai helyzet tanulmányozása végett Párisba küldik ki Diamandi mellé, ahonnan állandó összeköttetés fog fentartani Titulescuval, aki viszont a svájci és londoni eseményekről informálja. Cudalbu ragaszkodik kamarai elnökségéhez, amelyért az igazságügyi tárcát engedi át Anibal Teodorescunak.

Az új pénzügyminisztert illetőleg még nem történt döntés. — Annyi azonban már tény, hogy Lepadatu még a parlament megnyitása előtt távozik a kormányból. A pénzügyminiszterium vezetését ideiglenesen Averescu venné át. Abban az esetben, ha sikerülne lorgaékkal a paktum, úgy a kereskedelemügyi tárcában is változás fog történni, amelyet a lorga-párti Gh. Tascu tanárnak ajánlottak fel. Miután azonban lorgaék két tárcára reflektálnak,

valószínű, hogy Averescu az igazságügyek élére ugyancsak Iorga bizalmasát, Berlescut fogja kinevezni, aki Averescunak is személyes jóbarátja. — Lehetséges azonban, hogy Garofid és Manolescu is távoznak a kormányból s akkor Berlescu az igazságügyi és a dominiunok miniszterének tárcája közül választhat.

Az új bankkormányzó kinevezésének híre rendkívül meglepte a liberálisokat, akik minden erővel azon vannak, hogy Oromulut megtarthassák a Banca Nationala

élén. Oromulu különben tegnap reggel sürgős kihallgatáson jelent meg a kormányelnök előtt, akivel másfélórás tartó beszélgetést folytatott és arra kérte a miniszterelnököt, hogy mandátumát legalább öt esztendővel hosszabbítsa meg. Oromulu ezen határozott, de mindenesetre meglepő kívánságát meglehetősen agresszív módon közölte Averescuval, aki azonban azzal utasította vissza a kérést, hogy döntése a Banca Nationala új kormányzója tekintetében végleges.

Nagyfontosságú ügyekben dönt Arad parlamentje.

A víz és a közlekedés kérdése a csütörtöki tanácsülés előtt.

(Saját tudósítónktól) A város vezetősége ma a 12-iki tanácsülés programját állapította meg. A pontok között két érdekes ügy szerepel. Elsősorban a mostani tanácsülésen foglalkoznak a villamos ügyével s az aradi víz megjavításának problémájával. Mindkét kérdésben Kaufmann Kamil városi üzemigazgató tart kimerítő expozét. Még egy érdekes eset kerül a város tanácsa elé. — Megirtuk annak idején, hogy az

aradi építészeti bizottság elrendelte a Reg. Ferdinand (József főherceg) uton levő Suciuház lakóinak kilakoltatását azon a címen, hogy a házban való tartózkodás életveszélyes s a bizottság nem viselheti az esetleges következmények felelősségét. A házban lakó hat család azonban nem nyugodott bele a bizottság határozatába s felebbezést nyújtott be a határozat ellen. Az ügy, utolsó fórumként, most a városi tanács elé kerül döntés végett.

Bulgária tagadja a határincidenseket.

Szigoru óvintézkedés a román-bolgár határ mentén

(Szófia, augusztus 5.) A bolgár távirati iroda ma közleményt adott ki a határmenti incidensekre vonatkozóan és abban a következőket mondja: „A külföldön elterjedt határmenti incidensekről szóló híreket Bulgária magatartásával hozzák összefüggésbe. — Minthogy az incidens jugoszláv területen történt, nem ellenőrizhetjük a híreszteléseket, azonban megállapítjuk, hogy július 28-án este a következő eset játszódott le a bolgár-jugoszláv határon: A rueni bolgár határőrs katonái jugoszláv területről puskalövést hallottak, mire megkérdezték a szerb katonákat a lövöldözés okáról. A szerbek azt válaszolták, hogy a szerb katonaság és a komiácsik között összeütközésre került a sor. A lövöldözés egészen éjjelig tartott a határmentén és más helyeken is. A vizsgáló azonban megállapította, hogy egyetlen fegyveres bolgár személy sem sértette meg a határt semmi módon.”

Ugyancsak Szófiából táviratozzák a következőket: A román hatóságok a Romániához tartozó Dobrudzsában kényszerintézkedéseket léptettek életbe a legutóbbi időkben jugoszláv területen történt komitációs betörések miatt. A határvidéken 30 kilométeres sávban kihirdették az osromállapotot. Szilisztria prefektusa közölte a polgármesterrel, hogy minden megölt román katonáért, vagy tisztviselőért huszonöt dobrudzsai bolgárt lőnek agyon. A falvak lakossága este hét órától reggel hat óráig nem hagyhatja el a házaikat, ami a mezei munkálatok elvégzését nagy mértékben hátráltatja.

— Meghalt Jugoszlávia igazságügyminisztere. Belgrádból jelentik: Gyurisis Markó, Jugoszlávia igazságügyminisztere Karlsbadban hirtelen meghalt. Az elhunyt miniszter, aki Karlsbadban különben éppen vesébántalmának gyógyítása céljából időzött, a radikális pártnak volt vezetőtagja. Pesicsnak személyes híve és jóbarátja.

Dreherék kivonulnak Ausztria gazdasági életéből.

Három bank veszi át a 30 millió schilling adóssággal terhelt Dreher-koncert, — A pincér-Dreher vagyonalapításától a bécsi likvidációig a nemzedékek gazdasági regénye.

(Budapest, augusztus 5.) Rendkívül nagyszabású, amellyel igen érdekes tranzakció történt Ausztriában, amely a dúsgazdag Dreher-családnak az osztrák közgazdasági életből való kivonulását jelenti. A Credit Anstalt, a Wiener Bankverein és a Niederösterreichische Gesellschaft lépett Dreherék örökébe és rövidesen lekerül a hatalmas schwedati sörgyár tornyáról a Dreher-család címere. A hanyatló konjunktúrával nem vezettek be fizetési korlátozásokat a Dreher-üzemekben s így adósságuk a három banknál lassanként 30 millió schillingre növekedett. A részvénytársaságokat átvette ez a három vezető osztrák pénzintézet és ezzel az adósságok kérdése is rendezve lett.

Százötvenesztendő előtt.

Érdesebb karriert kevés családnak futott meg aránylag rövid idő alatt, mint a Dreher-família. Dreher Ferenc Antal 150 esztendővel ezelőtt jött Württembergből Ausztriába és akkor egy fillér sem volt a zsebében, sőt pincér állást is alig tudott magának szerezni. Megnősült és a kapott kis hozományból kis sörfőzöt vásárolt Katzendorfban. Yolt hozzá egy tőzre, amely a sörpárat hordta a törpe üzembe és ez a tőzrel szálította a kész sört a vendégfogadóba. Ilyen módon kisebb tőkere lett szert, amellyel előbb a bécsi Lipótvárosban vett egy jelentékenyebb sörfőzöt, később pedig ezen is tudott és megvásárolta a schwedati, amely ma is alapja a hatalmas ipari konzernnek. Dreher Ferenc Antal a napoleoni háborúk alatt elveszítette nehezen szerzett vagyonát és amikor 1820-ban meghalt, özvegyének a gondok tömegén kívül nem hagyott egyebet. Halálakor Antal nevű fia alig volt tíz éves.

A Dreher-sör elindul.

Az élesesü fiatal Dreher lelkész pályára készült, de apja halála ennek véget vetett. Barátjával, Sedlmayerrel, aki később Münchenben a „zum Spaten“ sörfőzöt alapította, Angliába utazott és négy éven át közönséges nap-számoként dolgozott az angol sörfőzőkben csak azért, hogy az üzemi titkot ellessen. És amikor hazajött, újjászervezte a megmaradt kis atyai örökséget és a gyorsan népszerűvé vált Császár-sört bocsátotta forgalomba, a mellyel még a pilseni sört is kiszorította. A régi Bécsben valóssággal zárandoklások indultak meg azokhoz a vendégfogadókhoz, ahol a Dreher-sört mérték s a fogyasztás néhány év alatt 37 ezer hektoliterről 110.000 hektoliterra emelkedett. Dreher Antal alkotószellem volt. Mindenütt újat, előtte nem látó ösvényt keresett. Ő volt az első, aki Bécs csodálatára 1850-ben gőzgépet állított fel a sörgyárában. De Dreher nem elégedett meg az Ausztriában szerzett babérokkal, hanem az egész monarchiát meg akarta hódítani. Ez az eszme vezérelte, amikor 1862-ben megalapította Budapesten a kőbányai sör-

lőzdet, amelynek virágzását azonban már nem érte meg, mert 1863-ban meghalt.

Dreher Antal sörherceg.

Antal fia már epigon volt. Tőrekvése csak az volt, hogy a megelőzőt megtartsa és épen csak az elkérülhetetlen technikai nyitások elől nem zárkózott el. Az ő rezüméje alatt a termelési módszerek nem javultak, ellenben hatalmasan kiépült az elosztó apparátus, amely a Dreher-sörök forgalomba hozta. Ő volt az, aki a vendéglősök ezreinek, a városokban és falvakban hiteleket nyújtott s ezzel a maga sörhercegségének vazallusává tette őket. A Dreher-sörgyárak évi termelése akkoriban emelkedett 700.000 hektoliterra. És amikor Dreher Antal a jogot kiadta a kezéből és Mauthner-Mankhoffal, valamint Meichlrel együtt egyetlen nagy részvénytársaságban egyesült a konzern, a termelés egy millió hektoliterra emelkedett. Ő típusa volt az osztrák grandseigneuroknak és a bécsiek inkább feudális gavallérnak, mint sörfőzőnek ismerik. Lovai 1885-ben futottak először a freudenaufer gyepen Col Anthony álnéven és inkognitóját csak néhány év múlva fedte fel a Dreher-istálló. Néhány év múlva már az ő istállója nyerte meg a Derbyt. Zsokéját azonban szabálytalan lovaglás miatt diszkvalifikálták és amikor emiatt a zso-

két megkérdezték, az gazdája szükmarkuságára célzó választ adott. Mert Dreher Antal még feudális allűrjeiben is „jó kereskedő” maradt, aki semmiféle szolgálatot nem akart „tulfizetni.” Dreher Antal visszautasított minden kltüntetést és csak az Urak házának tagságát fogadta el. Fellelése a másik nagy sörfőzőnek, Meichlnek a leánya volt, akivel 1921-ben, 71 éves korában bekövetkezett haláláig a legszebb házasságot élte.

A Dreher-ház bukása.

Dreher Antal legfiatalabb gyermeke, Tivadar, egy autóbaleset áldozata lett, míg a másik fia, Dreher Jenő Budapesten él. Ő már alig tartózkodott Ausztriában és nagyon kevés közönséget tartott fenn atyja ausztriai érdekeltségeivel. Dreher Antal unokája pár hónapal ezelőtt halt meg, a Pesten élő legidősebb fia pedig számításon kívül esik. Így történt, hogy a Dreherék vagy kivestek, vagy kivonultak az osztrák gazdasági életből és a sörfőzőben való minden érdekeltségüket a bankiókének adták át. Megmaradt azonban magyarországi vállalkozásuk, továbbá a hatalmas, tehermentes uradalom és a több millió értékű vagyon. A család azonban a magánéletbe vonult vissza s az utolsó, amit immáron kimértek, sör helyett a tulajdon részvénytársaság volt.

A háboru rokkantja Arad város jószívére apellál.

Bucuresti-i katonarvos előadást akart rendezni Aradon. — A város vezetősége megsegítette az élettel küzdő rokkant-embert.

(Saját tudósítónktól.) A sok-sok ügyes-bajos ember között, akik ma délelőtt az aradi város házában jártak-keltek, egy kopott ruhájú, sápadt, rokkant-ember dőcögött végig a folyosókon. Szerényen a sarokba állott a számvevőség előszobájában, majd amikor végre rákerült a sor, odaállott Berzován János főszámvevő elé s halkán bemutatkozott:

— Dr. Georgescu János, rokkant katonarvos vagyok Bucurestiből.

Akik a szobában állottak, szinte megdöbbenve tekintettek a rongyos ruhájú diplomás emberre, akinek, ha az uccán találkoznák, néhány lejt nyomnak a kezébe, részvételtjes pillantás kíséretében. Pedig dr. Georgescu János aktív katonarvos volt valaha, akit testileg és lelkileg a háboru tett tönkre, előadást akart Aradon tartani. A háboru után pedig, mint sok annyi más, a tehetetlenek listájára került s 2300 lej havi rokkant nyugdíjjal új urra bocsátották, hogy abból tartsa fenn magát és családját. Egy gránátlovás sántává tette, féloldali szélütést kapott, munkaképtelenné vált: s tehetetlen emberként lézengett Bucuresti nyüzsgő sokaságában, amely azonban közömbösen haladt el a háboru diplomás áldozata mellett. Georgescu János rok-

kant katonarvos pedig végül is leült kopott asztala mellé s reszkető kezével szívbemarkoló drámát írt „A haza hősei” címén. A kéziratot a hóna alatt aztán felkereste a miniszterek, akik közbenjártak, hogy ezzel a darabjával előadásokat tartson s így próbálja megélhetését biztosítani.

Körutján most Aradra jött, ahol bemutatta miniszteri ajánlóleveleit és egy, vagy két estére az aradi színházat kérte. A város vezetősége azonban előrelátta, hogy Aradon aligha sikerülhet anyagilag az előadás, erre csak ráfizethet, ha ugyan van miből, a szerencsétlen rokkant s ezért a színházat nem adta oda, ellenben kiutalt 2000 lej segélyt dr. Georgescu Jánosnak, akinek valaha virágzó életét, mint annyit millióét, a véres szárnyu háboru tette semmivé. És akik a segély mellett kardoskodtak, azok a magyar tanácsosok voltak, mert a könyörület nem ismer nemzetiséget, vagy fajt, csak szeretetet. Georgescu János köszönettel fogadta a jószívet adott két ezresbankót, majd nehéz lörgő sóhaj szakadt fel melléből és elindult tovább kálváriautjára, amelyet a kegyetlen Végzet pontozott ki előtte s amelynek kanyargós szenvedés-ösvényén szünet nélkül jár, hajja a háboru tönkretett, összeroskadt szerencsétlenjeit a robotos, lajzoló Élet...

Megbukott

az operabékes - korcsmáros.

Ocskay Kornél kényszerregezésége.

(Budapest, augusztus 5.) Érdekes kényszerregezéség foglalkoztatja most a magyar színház köröket. Ocskay Kornél, az Operaház volt tenoristája bucsut mondott a színpadnak és elment Kispestre vendéglősnek. Vendéglője egy darabig jól ment, most azonban kényszerregezéséget kért maga ellen. 252 millióval tartozik Ocskay és 40 százalékos kvótát ajánlott fel. Ocskay azt mondja, hogy a súlyos bérleti szerződés és a rossz konjunktúra okozta vagyoni romlását. Amit művész pályáján megtakarított, az most eluzott. Ocskay Kornél mos: Kispestről Szegedre költözik, ahol a Munkásbiztosító szegedi központjában kap számvizsgálói állást. Szegedről indult el valamikor nagy reményekkel kecsegtető művész pályáján. A tenoristából lett és tönkrement vendéglős testvérbátyja Ocskay Mihálynak, aki hosszú esztendőkon keresztül volt az aradi színház operatenoristája.

Kirabolták

a párisi osztrák követséget

Éjszakai támadás a követség titkára ellen.

(Páris, augusztus 5.) Az elmúlt éjszakán egy órakor két apacs támadta meg dr. Eckenberg Alfrédet, a párisi osztrák követség titkárát és kirabolták. Eckenberg a földalati vasút utolsó kocsiján tért haza, s amikor kilépett az utcára, észrevette, hogy két férfi követi. Egy kevésbé világitott helyen a két férfi megtámadta a diplomatát, aki erélyesen védekezett. A támadóknak azonban mégis sikerült elrabolni a titkár pénztárcáját, amelyben azonban csak kevés pénz volt. Eckenberg csak könnyebb sérülést szenvedett. Ezzel a híradással szemben az osztrák követség azt közli, hogy az apacstámadás áldozata nem a követség titkára, hanem egy svájci származású szolgája volt.

Meghosszabbítják

a magyar nemzetgyűlés tartamát

(Budapest, aug. 5.) Szcitovszky Béla, a nemzetgyűlés elnöke ma a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy a nemzetgyűlés tartamát, amely 1927 júniusában tart, minden valószínűség szerint 2-3 évvel, de lehet, hogy többel meg fogják hosszabbítani. Szcitovszky szerint ez azért történik, hogy az országot megóvják egy új választás izgalmaiktól.

A mandátumok meghosszabbítását úgy akarják megcsinálni, hogy a kormány összel beterjeszti a főrendiház törvényjavaslatát és ezután a nemzetgyűlés és a főrendiház országgyűléssé alakul s egyben kimondja a meghosszabbítást. Szcitovszky kijelentése politikai körökben nagy izgalmat keltettek. Az Esti Kurir azt írja, hogy Szcitovszky kijelentése azt bizonyítja, hogy a kormány elszánta magát a mandátumok meghosszabbítására és ez már befejezett dolog. Az ellenzék elkezdett harcot fog folytatni a javaslat ellen.

Eltemették a kettős szerelmi tragédia halottját.

Nagy részvét mellett földelték el Braun Gusztávot. — Találgatások a szerelmi dráma igazi oka körül.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap délben az aradi felsőtemető csöndjében eldőrent két revolverlövés és a nyomában elröppent halálos sikolyok — Braun Gusztáv és Lázár Annuska szomorú végű szerelmének gyilkos fináléja — hatalmas visszhangot keltettek az egész városban. Braun Gusztáv ma már kihűlt szívvel és elhalt szerelmmel, megbékülten és nagy megbocsátással, a zsidótemető lantjai alatt pihen, Lázár Annuska halálvivódása felett pedig szótlan orvosok és jószívű ápolónők vigyáznak, talán talán sikerül megmenteniök az életnek. És a városban még ma is mindenki Braun Gusztáv aradi műkereskedő és Lázár Annuska véres tragédiájáról beszél és vitázik, mert az emberek előtt nagy, szinte megfontolhatatlan problémának látszik ez a szerelmi dráma. Érthetetlennek látszik, hogy egy öregedő kereskedő, aki egész életét a vagyonygyűjtésnek szentelte és aki féltő gondossággal nevelte gyermekeit, a halálba meneküljön azért, mert szerelmes lett. Egy látszólag realis életet élő ember, aki negyvenöt éves volt, a halálba szédüljön egy tizenkilenc éves leánnyal, mert félt az élettől, ami talán még sok boldog percet nyújthatott volna neki. Probléma ez, melyet a szóbeszéd úgy akar megoldani, hogy Braun Gusztáv anyagi romlását hozza fel a tragédia indító okául.

Nem anyai bajok.

Braun Gusztáv üzletét tényleg súlyosan érintette a kereskedelemre nehezedő pangás és pénztelenség. Azonban ez a nyomasztó kritika nem volt nála sem tragikusabb, mint a többi üzletknél. Nagy értékeket képviselő festményekkel rendelkezett, melyek saját tulajdonait képezték és értékeik jóval fölül mutatta az üzletére nehezedő terheket. Aki Braun Gusztávot ismerték, azok tudták, hogy ő nem volt olyan ember, aki anyagi okok miatt egykönnyen kétségbeesett volna. Munkabíró és energikus ember volt, aki sok megpróbáltatás után egyszerű asztalossegédből küzdötte fel magát Erdély egyik legelső műkereskedőjévé.

A végzetes szerelem.

Braun Gusztávot az egzaltált idegzete és érzékeny szíve kergette halálba. Lázár Annuska ez a szerelemre vágyó fiatal leány, aki egyelőre csak felületes udvarlásokat hallgathatott, beleszeretett ebbe a halkszavú emberbe, akiről úgy érezte, hogy hozzáférközött lelkéhez. — Első szerelme volt Lázár Annuskának ez és ez az első szerelem az apátlan anyátlan árvát Braun Gusztáv karjaiba hajtotta. Sokszor említette a leány barátai előtt, hogy Braun Gusztávot nemcsak mint szerelmesét, de szinte mint apját és anyját szereti. Az ideálta lelkű fiatal leány nem ismerte a szülői szeretetet, vágyott anyára és a szerelmet és szeretetet Braun Gusztávnál találta meg, aki becézte, gondozta, szerette és ellátta mindennel, mint apa a gyermekét. Imádta a leány azt az embert, aki neki mindene volt, akiről

gyakran mondotta, hogy ő az egyetlen a világon, aki megéri lelkét, aki könnyezve hallgatja meg panaszait.

Nincs visszatérés.

Braun Gusztáv talán nem is sejtette, hogy milyen forradalmat idézett elő a fiatal leány lelkében. És amikor megtudta, hogy a leány rajongással, kimondhatatlanul szereti, már nem lehetett visszalépni, de erre nem is volt képes Braun Gusztáv. Az öregebb emberre mélyeséges hatást gyakorolt a leány szerelme. Búske volt reá önmaga előtt s ragaszkodott hozzá, mint az életéhez, kívánta, mint a mulóban levő fiatalágát. Egyetlen volt, akinek panaszkodhatott, akinél vigasztalást keresett fájdalmában. Mert Braun Gusztávnak szomorú lett az élete, amikor családja tudomást szerzett viszonyáról. Felesége — ez a boldogtalan asszony — mindent elkövetett, hogy újra magához láncolja az eltávolodó embert. — A gyakran megismélt családi jelenetek után Braun Gusztáv azonban mindig a leányhoz sietett, akinek kiöntötte a szívét. És egy napon megtudta, hogy a leány más állapotba jutott. Most már nem volt visszatérés...

Az öngyilkosság gondolata.

A sok panasz és üldöztetés után a leány agyában fogamzott meg először a halál gondolata.

„Egyedül akarok meghalni — írta egyik levelében. — Neked élni kell, mert családod van. Te még boldog lehetsz, de én sohasem...”

Bizonyos, hogy a levél megírása előtt beszélgettek az öngyilkosság teréről. Hogy is gondolhatta azt Lázár Annuska, hogy az érzékeny szívé Braun Gusztáv egyedül engedje meghalni. Pedig mind a ketten irtozatos dilemma előtt állottak, amelyre csak a halál hozhatott megoldást. Braun Gusztáv nem hagyhatta ott a leányt, mert nem tudta otthagyni. Arra gondoltak, hogy együtt elmennek ebből a városból, de a terv, csak terv maradt. Válni akart feleségétől, de az asszony nem egyezett bele a válásba. Meg aztán jó férj volt, aki megsiratta boldogtalaná tett feleségét és imádta gyermekeit. Ez volt az a probléma, amit Lázár Annuska megoldani nem lehetett. És Braun Gusztáv szíve és agya mindig lázban égett. — Nyütt idegzetű, ezaltált ember volt, aki nem bírta legyőzni önmagát és ezért kellett meghalnia.

Halálos vágyódás.

Néhány nappal ezelőtt elment a leány lakására és rövid idő múlva a férfi zokogása hallatszott ki a szobából:

— Nem engedlek!... Vele fogok meghalni!

Aztán sirtak mind a ketten. Kinos lelkifurdalások gyötörték Braun Gusztávot, Boldogtalaná tette családját és boldogtalaná tett egy leányt, akit szeretett. Akkor tudták meg mind a ketten, hogy az egyetlen kiút ebből a vigasztalan, gyötrelmes állapotból, a halál. Mindketten meg akartak halni, mert a leány nyugodt, boldog családi életre vágyott, amit sohasem érhetett el és a férfi nem tudott a leány nélkül élni és nem tudta volna érvényesíteni halálát, mely

nek ő lehet egyedüli okozója.

Felébredt életrész.

Braun Gusztáv ma már ott fekszik a zsidó temetőben egy friss hant alatt. De Lázár Annuska ezt nem tudja. Amikor visszanyeri öntudatát, mindig kéri az ápolónőt:

— El Braun Gusztáv? Ugy-e nem fog meghalni?

Lázár Annuska most már élni szeretne, mert azt reméli, hogy a két revolvergolyó összekapcsolta őket elválaszthatatlanul. Még nem tudja, hogy csak az annyira óhajtott halálban találkozhatnak azzal, akit jobban szeretett, mint az életét.

A búcsulevelek.

Lázár Annuskán ma délután súlyos műtétet végeztek az orvosok. A sebészeti osztály emeleti helyiségében fekszik a szerencsétlen leány. Arca sápadt és bágyadt szemével révetegen tekint a felleje hajló ápolónőre. A tüdejét és gyomrát furta keresztül a revolvergolyó, állapota rendkívül súlyos, azonban fiatal szervezete talán legyőzi a betegséget. Az

orvosi vizsgálat megállapította, hogyha komplikációk nem állanak be, úgy Lázár Annuska teljesen visszanyeri egészségét és semmi testi nyoma nem marad a véres tragédiának.

Az ügyészség ma kikézbcsítette Braun Gusztáv hátrahagyott leveleit, amelyek csak a lelki szenvedésről és a kikerülhetetlen halálról beszélnek. Egyik levél sem árulja el az igazi okot, amely Braun Gusztáv kezébe adta a gyilkos fegyvert.

A temetés.

A város közönségének nagy részvétel mellett helyezték nyugalomra ma délután az öngyilkos Braun Gusztávot. A ravatalt a zsidótemető halottasházában állították fel. Az ismerősök és barátok a koszorúk tömegével borították be az egyszerű deszkakoporsót. A templomi kórus gyászéneke után négy ember vállára vette a koporsót és a hatalmas gyászmenet elindult a sírgödör felé. A temetésen részt vettek az elhunyt gyermekei is, akiknek zokogásába belevegyült a koporsóra hullott göröngyök dübörgése. A gyászoló tömeg lassan széteszlott és a még feltelen sírhant alatt megkezdte a zaklatott élettől Braun Gusztáv örök pihenését.

Tömeges kiutasítások Csehszlovákiában.

Seregestől teszik földönfutókká a szlovenszki magyarokat.

(Prága, augusztus 5.) A legutóbbi hetekben valóságos rendszer lett a magyaroknak Csehszlovákia területéről való kiutasítása. Munkácsról már röviddel ezelőtt több tekintélyes polgárt utasítottak ki, többek között a város volt polgármesterét és plébánosát. A kiutasítottak valamenyien évtizedek óta laktak a városban és a közelet terén nagy érdemeket szereztek maguknak. Most legújabbán ismét 16 munkácsi lakos kapott kiutasítási parancsot. A legújabb kiutasítottak között van dr. Székér Kázmér földművelő, aki több mint 26 éve lakik a Felvidéken. Beregszász vidékén is megindult a kiutasítások sorozata. A felvidéki pártok élesen tiltakoznak ez ellen az eljárás ellen és a kiutasítások azonnali megszüntetését követelik. A felvidék több más városából is kiutasítottak magyar állampolgárokat anélkül, hogy az intézkedés okát megjelölnék. A sajtó részletesen foglalkozik ezekkel a sajnálatos esetekkel és rámutatnak arra, hogy ennek az akciónak éppen a jelenlegi pillanatban súlyos következményei lehetnek és megnehezítik a közeledést a kereskedelmi szerződési tárgyalásokon.

Megörökítették Petőfi dajkájának emlékét.

Megható sírköteleplezés Kiskőrösön.

(Budapest, augusztus 5.) Meghatóan szép külsőségek között avatták fel Kiskőrösön Kurucz Zsuzsannának, Petőfi Sándor dajkájának a síremlékét. Aktuálisá tette a síremlék felavatását, hogy éppen most volt Petőfi halálának hetvenhatedik évfordulója. A közbefaragott síremléken márványbavésve a következő sorok hirdették a jó dajka halhatatlanságát:

Itt nyugszik Petőfi dajkája
Kurucz Zsuzsanna,
élet 84 évet.

Hazamegyek ölébe vesz dajkám,
Az altató nóta hangzik ajakán,
Hallgatom, félálomban vagyok
már,
Cserebogár, sárga cserebogár...

Ezt az emléket a Petőfi Irodalmi Kör kegyelete állította 1926. augusztus havában.

Nagy költő dajkájának a kiskőrösi evangélikus temetőben porladozó hamvai fölé állított síremlékéhez óriási közönség zarándokolt ki, hogy lerójják kegyelete adóját a halhatatlan dajka emlé-

kezete iránt. A temetői finiszet megelőzően a kiskőrösi Petőfi Irodalmi Kör felolvasó üléssel áldozott a legnagyobb magyar lírikus emlékének, amelyen a Petőfi Társaság nevében Lampérth Géza, a Társaság főtitkára vett részt. A sírnál több beszéd hangzott el, majd elszavalták Lampérth „Petőfi dajkája, Kurucz Zsuzsanna” című ódáját, majd végül cigányzenekar játszotta el a „Cserebogár, sárga cserebogár” kezdetű dalt, amellyel annak idején Kurucz Zsuzsanna költögette, altatgatta a gondjaira bízott kis Petrovics Sándort.

— Elfogták a Szabó-drogéria betörőjét. Ma délután az aradi állományrendőrség letartóztatta egy barnaruhás férfit, król az a gyanu, hogy ő követte el a betörést a Szabó-féle drogériában. A gyanúsított tagad, azonban a ház-mesternő, aki látta a betörőt távozni az udvarból, úgy véli, hogy az elfogott ember a tettes. A rendőrség tovább nyomoz.

Averescu egy hét múlva utazik Olaszországba

Románia felveszi az olasz kölcsönt. — Nagyszabású akció a falu népéért. A külügyminiszter Genfben.

(Bucuresti, aug. 5.) Tegnap este hat órakor minisztertanács kezdődött, amelyen jóváhagyták a Bucuresti—Ploesti között tervezett villamosvasút építését. Ezután a kedvezményes és ingyenes vasúti utazás kérdését rendezték. Kimondták, hogy a tisztviselők ezután is ötvenszázalékos jegykedvezményben részesülnek. Vasúti szabadjegyekhez csupán a következőknek van igényük: a parlament tagjai, a miniszterek, a volt miniszterek, a követek, a patriarka, az újságírók és a Vitéz Mihály rend tagjai. Ezután ratifikálták a Radio-Difuzio vállalat alapításti tervét. Elfogadták Lupas miniszter előterjesztését a Herkulesfürdőn szükséges beruházásokra vonatkozólag.

A minisztertanács megbízta a földmivelésügyi és a belügyminisztereket a kadriateri területi telepítések ügyének rendezésével.

Végül Averescu tábornok ismertette a falusi lakosság fizikai regenerálására vonatkozó programját. Kijelentette, hogy minden megyében megszervezik a parasztyermekek sportszerű kiképzését. A nyári hónapok folyamán minden megyéből ezer-ezer szegény parasztyermeket a tengerpartra küldenek nyaralni.

Minisztertanács után Averescu tábornok kijelentette a Rador munkatársának, hogy hat-nyolc nap múlva indul el Olaszországba.

A tegnapi minisztertanácsoson nem döntöttek el a szabadságra távozó miniszterelnök és belügyminiszter helyettesének kérdéséről. Augusztus 10-én újabb minisztertanács ül össze, amelyen az összes függő ügyeket elintézik.

A Rador hivatalos helyről nyert értesülés alapján jelenti, hogy a kormány elhatározta, hogy az olasz kormány által megszavazott kétszázmillió lírára kölcsönt most fogja felvenni, hogy elejét vegye a különböző híreszteléseknek. A kölcsön az erre vonatkozó megegyezés létrejötte óta, Románia rendelkezésére áll és az ellenkező híresztelések minden alapot nélkülöznek. A kölcsönösszes felhasználására vonatkozólag még nem történt elhatározás. Manólescu pénzügyminiszter) államtitkár kategorikusan megcáfolja azt a hírt, mintha újabb olaszországi utra készítené.

Mitihneu külügyminiszter, aki jelenleg Covora fűrdőhelyen tartózkodik, augusztus 25-én indul Genfbe. A külügyminiszter még a népszövetségi ülészek megnyitása előtt találkozni fog Benes cseh és Nicsics jugoszláv külügyminiszterekkel, továbbá Titulescu Románia londoni követével. Ezen az összejevetelen megállapítják a kisanant magatartását a genfi népszövetségi ülést illetően és megállapodnak a kisanantnak a népszövetség ülésén való képviseltetésére vonatkozólag is körvonalazzák álláspontjukat a kisanant-külügyminiszterek.

Coza Octavian belügyminisz-

ten hétfőn egy hónapra külföldre utazik. Karlsbadot keresi fel a belügyminiszter, akit távolléte alatt Cudalbu igazságügyminiszter fog helyettesíteni.

Lapjelentések szerint Averescu

Ludendorff szembeszáll Vilmos ex-császárral.

Nagy feltűnést keltő leleplezések a volt német hadvezérről.

(München, augusztus 5.) A „Bayrische Umschau“, a hazafias szerveztek organuma legutóbbi számában feltűnés-keltő heves támadást intéz Ludendorff tábornok ellen. „A páratlan politikai önhittség vakított el egy embert, a kiről mindenki azt hitte, hogy hazafias érzelmekkel és megfontoltsággal van telve, s a ki a legjobbak és a leghívebbek közül való volt, nemcsak Bajorországban, hanem az egész birodalomban is és a legnagyobb reményeket fűzték hozzá a nemzeti újjáépítés munkájában. Ez az ember: Ludendorff Erich. Csak szegyenkezésből hallgattuk el eddig azt a csapást, a mely azzal ért, hogy ez a férfi a hazája és nemzete ellen cselekedett.”

A lap ezután részleteket közöl

tábornok helyettesítési ügyét úgy intézik el, hogy Coanda tábornok, a szenátus elnöke ideiglenesen belép a kormányba, még pedig tárca nélküli miniszterként és mint volt miniszterelnök, távolléte alatt helyettesíteni fogja Averescu miniszterelnököt. Coanda tábornok kinevezése augusztus 9-én fog megtörténni.

Ludendorff kijelentéseiből, amelyeket Rupprecht extrónörökös ellen tett. Ezekben a nyilatkozatokban mindenek előtt azt hangsúlyozza a tábornok, hogy Rupprecht extrónörököst nem tekintheti Bajorország jövőbeli királyának, még kevésbé Németország császárának.

„Pedig meg kell még végül azt is jegyezni — folytatja a lap — beavatott körökben nagyon jól tudják, hogy Ludendorff volt épen az, aki a bajor trónörökösnek ezt az ajánlatot tette, hogy foglalja el az uralkodásra már alkalmatlan ná vált Hohenzollernnek helyét és legyen ő Németország császára. De a trónörökös leintette Ludendorffot és emlékeztette a porosz generálisra azokra a kötelességeire, amelyek még ma is kötnek a Hohenzollern-házzal szemben.”

Titokzatos regény a méregpohár mögött

Miért lett öngyilkos Windischgraetz herceg jószágkormányzója.

(Budapest, augusztus 5.) Örök álomra hunyta le szemét Halász Sándor nyugalmazott százados, a letartóztatott Windischgraetz herceg jószágkormányzója. Ott fekszik a Pajor-szanasorium fehér betegszobájában, mellette hatalmas oxigénes palack a földön, a kis asztalkán kámförös és kokainos fiolák. Szinte a halál pillanatában derült ki, hogy szenzációsan titokzatos regény húzódik meg az öngyilkosság mögött.

Vita a hercegnével.

Amióta ugyanis Windischgraetz herceg fogházban ül, Halász Sándor a hercegnének referált az ügyekről és vele igen sűrűn rendkívül heves jelenetek voltak. Az érdekes az, hogy a gyakori összehozások hátterében nem üzleti természetű dolgok húzódtak meg és Halász Sándor ezért használta néha talán még a megengedhető és élesebb szavakat. Attól kezdve, hogy Halász Sándor először lépett föl erőlyesen a hercegnével szemben, úgy érezte, hogy bűnbűn és barátságok sokszor panaszkodott, hogy nem bírja nézni, hogy míg hercegi gazdája fogházban ül, a dolgok úgy folytatók, mint ahogy folytak.

Dramai jelenet Windischgraetz herceg börtönében.

Halász Sándor ellen a hercegné följelentést adott be a rendőrségnek. Halászt ki is hallgatták, azonban kihallgatása után szabadon bocsátották. Windischgraetz hercegnek referáltak az ügyről, aki magához hívatta a fogházba Halász Sándort és súlyos szemrehányásokat tett neki, hogy mint tehetts meg, hogy amíg ő börtönben szenved, feleségével szemben úgy járjon el és intézkedjen,

zelve a rábizott vagyont. Halász Sándorból — akit az arisztokrata körökben, ahol nagyon szerették benne a nagyszerű adminisztratív tehetséget és a bátor ember egyaránt és maguk között, talán vörös hajára célozva, „Reb Halász”-nak szokták becézni — kiütökött a gentieman és a helyett, hogy elmondotta volna őszintén a hercegnek, hogy mi van az egész hátterében, csupán eljárása és viselkedése üzletileg korrekt voltát bizonyította. A herceg, aki eleinte meg sem akarta hallgatni Halász védekezését, a fölvilágosítások után Halász Sándor nyakába borult és úgy kérte, hogy bocsásson meg régi barátjának a méltatlan sérelmek miatt.

Hajszja a jószágkormányzó ellen.

Halász Sándor egy-két napra mintha megkönnyebbült volna a herceggel való találkozás után, de úgy látszik, még mindig úgy érezte, hogy továbbra is üldözik és már napok óta egyre azt hallgatta, hogy nem bírja tovább ezt az életet, nem bírja, hogy egy egészen más természetű ügy miatt becsületéről, jó híréről, állásától akarják megfosztani, amivel együtt járna, hogy élete egész munkája rombadőlné és mindaz, amit megmentett az örösi Windischgraetz-vagyomból, éanszna a többi után.

Utolsó menedék: a méregpohár.

Barátai nem vették komolyan szavait, megnyugtatták Halász Sándort, hogy minden meg fog változni és ha a herceg az ő révén soha nem is fogja megtudni, mi rejlik a dolgok hátterében, az igazság egyszer mégis csak napfényre kerül. De Halász Sándor agyában akkor, úgy látszik, már megérlelődött a gondolat, hogy öngyilkos lesz — és bizonytalán épen olyan

hidegvérrel és magától értetődő természetességgel, mint ahogy a harctéren a pergőtűzön keresztül rohamra vitte katonáit — fenékiig írtette a méregpoharat.

Öngyilkosság Aradon

Felakasztotta magát egy öreg ember.

(Saját tudósítónktól.) Ma délután hét órakor jelentették az aradi államrendőrségnek, hogy a Str. Grivitei (Miklós) ucca 42. számú házban öngyilkosság történt. A helyszínen dr. Stauber Andor hatósági orvos, Cereches Emil rendőrkommisszár és Chirila detektiv mentek ki. Megállapították, hogy az öngyilkos Jucan Alexa 75 éves ember, aki a fűskamrában felakasztotta magát. Az öngyilkosságot a családtagok vették észre, és az életuntat levágták a kötélről. A szerencsétlen embert még élve vitték be a szobába, ahol néhány perc múlva kiszervekedett. Az orvosi vizsgálat már csak a beállott halált állapíthatta meg. Az öngyilkosság okát nem tudják, mert Jucan Alexa senkinek sem tett említést vezetes tervéről. A családtagok azt hiszik, hogy azért vált meg életétől, mert egyik szemére megvakult és a másik is kezdett romlani. Niculescu királyi ügyész megadta a temetési engedélyt.

Megalakult

a bihari megyetanács.

Mindössze három magyar van a tanácsban.

(Nagyvárad, augusztus 5.) Ma délelőtt alakult meg a biharmegyei tanács, amelyben a magyarság csupán három taggal szerepel. Kotzó Jenő a Magyar Párt elnöke, Peredy György és Markovics nagyszalontai delegátus tagjai csupán a biharmegyei tanácsnak. A tanács elnökéül Andru Sever dr.-t, társelnökké Ciaculan Virgilt választották meg. A biharmegyei tanács hét tagot küldött ki a városi tanácsba. A hét delegált közül hat román és csupán Peredy György magyar nemzetiségű.

A megalakulás után Andru Sever dr. elnök üdvözölte a tagokat. Kotzó Jenő, a Magyar Párt képviselője felszólalásában hivatkozott a közigazgatási törvény, 389-ik szakaszára és ennek alapján kéri, hogy a magyar kisebbségi tagok anyanyelvükön szólalhassanak fel a tanács ülésein. — Jacob prefektus kijelentette, hogy ezt az ügyet döntés végett a legfelsőbb közigazgatási tanács elé juttatja.

Mielőtt butort vásárol,

tekintse meg 16763

Bruckner butorgyár raktárát

Arad, Str. Ghilba Birta 16.

Cégtulajdonos: VAJNA ADOLF.

— Ünnepelel aradi vendéglős. Szép ünnepség volt ma este az aradi Pal. kovits vendéglőben. A bányai és erdélyi rokkantszegélyző és nyugdíjgyesület aradi csoportja ma Palkovits András vendéglős, az egyesület egyik lelkibartóbb és lelkesebb tagjának diszoklevelet nyújtott át, melyben az egyesület védnökévé történt megválasztását adták tudtul. Az oklevelet Filadelfi Adolf nyújtotta át az ünnepeleltek, közvetlen beszéd keretében.

H I R E K.

Tűz egy pesti bankpalotában

Budapestről táviratozzák: Tűz pusztított ma a Fabanknak, a Nádor-uccában levő hat emeletes palotájában. Délután szereiök dolgoztak a bankpalota padlásán levő irattárban és lávozásuk után egy fél órára már hatalmas füstfelhők tödültek ki a padlás ablakain. A portás azonnal telefonált a központi tűzörségre, amely hatalmas készüléssel vonult ki és három motoros tolólétrával közelítették meg a tűz fészket. Ekkor már az irattár padlózara nagy lánggal égett, de a hatalmas fecskendőkből ömlő víz néhány perc alatt eloltotta a nagy veszedéllyel fenyegető tüzet. A tűz természetesen óriási tömeget vonzott a palota köré, úgy hogy a közeli rendőrfőkapitányságról rendelték ki a rendőri készültséget és a mosonyi-uccai rendőrlakónyákból egy csapat szállító autóval érkezett egy szakasz rendőr, kiknek azután sikerült biztosítani a tűzoltók zavartalan és eredményes munkáját.

— **Marasesti-ünnep Aradon.** Ma délután a katonaság, hatóságok és a város képviselői megbeszéltek a holnapi Marasesti-ünnepség programját. Holnap délelőtt 11 órakor az özszes templomokban Tedeum, amelyen a katonai és polgári hatóságok, a városi tanács tagjai és az összes köztisztviselők részt vesznek. Délben tiszta zene, délután a Marosparton sétahánverseny és este a tisztek az egyes kaszárnyákban ismertetik a legénységgel a nap jelentőségét. Az aradvármegyei prefektúra hivatalosan közli, hogy pénteken nincsen sem munkaszünet, sem hivatali szünet, ellenben az ünnepségre való tekintettel a házakat fel kell lobogózni.

— **Eredménytelen árlejtés.** Ma délután tartották meg az árlejtést a Calea Viktoerein levő, a vágóhid melletti tanoncotthon kibővítési munkálataira. A munkálatok készítésére Marian János 121.974 lejes ajánlatot, a bádógosmunka elvégzésére Gligorescu Testvérek cég 11.740 lejes, a vízvezeték munkára Gábor Demeter 41.700 lejes, az asztalosmunkára Sterdian és Negru cég 59.500 lejes ajánlatot tett. Az utóbbinál még a Record-cég is ajánkozott, azonban mivel nem képviseltette magát az ajánlatok felbontásánál, érvénytelen né vált az ajánlata. A többire vonatkozólag úgy határoztak, hogy mivel mindegyik munkálatnál csak egy ajánkozó volt, konkurrenciá hiányában új árlejtést írnak ki. Mivel a munkálatok elvégzése sürgős, az újabb árlejtést 15 napra tűzik ki.

— **Olaszországba szökött sikasztó.** Szebenből jelentik: Megirtuk, hogy nemrégiben nagyarányu visszaéléseknek jöttek nyomára a szebenidohányraktárnál, amelyet Mihai Procopie, a dohányraktár főnöke követett el. Procopie még a sikasztások leleplezése előtt ismeretlen helyre szökött Szebenből s így a rendőrségnek csak a raktárfőnök büntársait sikerült elfogni, akik közt több magasállásu pénzügyi tisztviselő is van. Az eddigi vizsgálatok megállapítása szerint Procopie és társai több mint 2 millió értékben lopták meg a kincskárt. Hírek szerint Procopie Olaszországban tartózkodik. A rendőrség a külügyminiszter utján lépéseket tett Procopie kiadatási ügyében.

Forradalom dul Oroszországban

(Bucuresti, augusztus 5.) A Cuvantul szerint a felsőbb hatóságok kimerítő jelentéseket kaptak az újabb oroszországi eseményekről. Az orosz kommunista párt kebelében kitört viszály forrongásra és zavargásokra vezetett. Ukrajnában és Odesszában a tilzéréség és a pionírcsapatok fellázdak azért, mert három Zinovjev-párti tisztet letartóztattak. — Azt hiszik, hogy a Fekete-tenger

egyik kikötőjében lévő flotta felázdak. Ukrajnában Budieni tábornok a szovjet ellen agitál és csapataival a városok ellen indul.

Moszkvában a zavargások és forrongások híreinek hatása alatt a szovjetvezetők gyűlést tartottak, amelyen Kalinin elnöklettel és amelyen Rakovszki is részt vett. Elhatározták, hogy csapatokat küldenek a lázadók és zendülők leverésére.

Vilmos császár békerreviziót követel.

Németország területi engedmény ellenében megsegíti Belgiumot.

(Newyork, aug. 5.) Bernstein Hermann író, aki a „Der Weg zum Friede“ című könyvet írta, ma szenzációs érdekességű levelet kapott Doornból, Vilmos német excsászártól. A rendkívül érdekes levél a következőképpen hangzik: „Az egyetlen út, amely a békéhez vezet, ha elismerik, hogy Németország a háború előidézésében ártatlan és érvénytelenítik a Németországra vakmerően rákényszerített versaillesi békeszerződést s helyreállítják a monarchiát, amely esztendőkon keresztül megőrizte a világhéket.

A császár legfőbb parancsára: gróf Finckelstein.”

A levél világszerte nagy feltűnést keltett. Szinte ezzel egy időben egy másik igen érdekes és jelentős híradás kelt szárvra Párisból. Az Echo de Paris mai számában Pertinax azt írta, hogy Németország az utóbbi időben élénken érdeklődik Belgium pénzügyi nehézségei iránt. A lap megbízható forrásból értesül, hogy Németország támogatná Belgiumot, ha az lemondana a háború után Németországból neki ítélt Eupenről és Malmedyrről.

— **Plébánosi beiktatás.** Augusztus 8-án, vasárnap megy végbe a gróf Hunyady Károly kegyurasága alá tartozó soborsim plébánosnak, Sz. Papp Károlynak beiktatása. Az ünnepségre nagy előkészületek folynak, az aradi kath. férfialáda is teljes létszámmal részt vesz az ünnepségen. A beiktatási szertartást Kayser Lajos prelátskanonok végzi.

— **Halálozás.** Vasárnap délután 4 órakor temették el Csermő község és a vidék osztatlan részvéte mellett a tragikus módon elhunyt Riesz Vilmos csermői kereskedőt. Három óra után nagy tömeg gyülekezett egybe a halottas ház udvarán. A ravatalt, a melyet a koszorúk sokasága teljesen elborított, a ház előcsarnokában állították fel. A kántor szomorú halotti éneke után a koporsó elé lépett Stern Jakab borosjenői főrabbi, aki gyönyörű és szívrható gyászbeszédbei bucsuztatta a tragikus körülmények közt elhunyt kereskedőt. Az elhanszott gyászbeszéd után a koporsót elhelyezték a gyászokcsiban és elindult a hatalmas és impozáns gyászmenet, hogy elkísérjék utolsó útjára az életének tavaszán elhunyt kereskedőt.

— **Sakkverseny Alvácán.** Július 4-től 25-ig sakkverseny volt Alvácán. Összesen tizenketten neveztek be, kikből többen kiléptek és így csak nyolcan verekedték azt végig. A játékosok közül három Körösbányáról, a többi pedig Brádról került ki. A brádrak által elért összeredményen nagyon érdekeltek, hogy egyik legjobb játékosuk, dr. Szalay a versenyen nem vehetett részt, ép akkor külföldön tartózkodott. A versenyből elsőnek veretlenül dr. Kocsis került ki. Dr. Kocsisnak legnehezebb ellenfele orvostársa, dr. Feier volt, mivel szemből nehéz végharcban győzött. Igen szép mérkőzés volt a Páncél- és Roth-játszma, melyet paraszt előnyének kihasználásával Roth nyert meg és ezzel Páncélt a harmadik helyre szorította, hol Lénárttal osztozott a díjon.

Nagy meglepetést keltett Kugel Zsiga, a brádiak reménységének vihárszerű támadása, melyet minden egyes alkalommal megpróbált, de végül is nem ért el eredményt oly mértékben, mint ezt hívei várták. A verseny alatt különben Rothot egy tízföldutas matchre hívta ki, melyet 6-4 arányban meg is nyert. Szépen játszott dr. Böhm, aki a versenyben mindig a szép játékra törekedett. Ha szépség díj is lesz, ezt feltétlenül vagy dr. Böhm fogja nyerni, vagy Bacaiescu brádi polgármester, ki szintén igen szép játszmákat produkált. Keresztes vezércseles támadásai nem sikerültek és így a nyertesek mögött maradt. A támogató sakk-barátok szerepét Mihály Károly brádi gyógyszerész és dr. Török Árpád körösbányai közjegyző töltötték be, kik mint minden nemes úgnél, itt is jelentős áldozatokat hoztak.

— **A motorkerékpáros balesete.** Budapestről táviratozzák: Tegnap estefelé a hatvani országúton súlyos kimeneteli motorkerékpáros szerencsétlenség történt. Lőrincz Béla, az Első Magyar Motorkerékpár Gyár tulajdonosa és főkonstruktora, aki szenvedélyes motorkerékpáros, tegnap este oldalkocsis motorkerékpárjával Hatvan felé rándult ki. Az oldalkocsiban a felesége ült. A puffogó, szágduló motorkerékpártól egy szem bejövő parasztszeker loval megbokrosodtak és vadul kezdtek vágatni. Lőrincz nem tudott kitérni és a lovak nekirohantak a motorkerékpárnak, amely felfordult. Lőrincz hatalmas ívben repült le a kerékpárról, felesége pedig a darabokra zúzott oldalkocsiból az országútra zuhant. A lovakat csak az összeitűközés után sikerült megfékezni és a parasztkocsis a maga kocsiját vitte be Hatvanba a két sebesültet, akiket a késő esti órákban az egyik budapesti klinikára szállították be. Lőrincznek három bordája törött el és a lapockáján szenvedett sérüléseket, míg fele-

sége sérülései csak könnyebb természetűek.

— **Elfogott női betörők.** Dorohoiól jelentik: A dorohoi rendőrség tegnap éjjel elfogta a nemrégiben Bucurestiben történt nagyarányu betörés tetteseit. A nyomozás méz annak idején megállapította, hogy a betörést csak nők követhették el és ezen az alapon aztán sikerült elcsipni Ecaterina G. Busile és Varvara Horodnic notórius tolvajnöket, akik bevallották, hogy a fővárosban július közepén történt több nagyobb lopásokat ők követték el és ők ketten voltak azok a betörők, akik Popa bankigazgató lakását kirabolták és onnan közel másfélmillió lejt vittek el.

— **Gyilkosság Párisban.** Párisból táviratozzák: A Rue Chabrol egy padlásszobájában borzalmas gyilkosságot ideztek fel. A kis szobában lakott hónapok óta egy Locard nevű csinos varrónő, aki a július tizenegyedik nemzeti ünnepen megismerkedett egy husz év körüli fiatalemberrel. A házfelügyelő ma a lépcsőházban elviselhetetlen büzt érzett, amely a varrónő szobájából áradt ki. Benyitott a szobába és a leányt az ágyán holtan találta. Az eddigi jelek szerint a fiatal leányt megfojtották és valószínűnek tartják, hogy ismerőse kéjgyilkosságot követett el. A leány megtakarított négyezer frankja eltűnt. A gyanus fiatalembernek, aki festőnővendéknek mondta magát, a rendőrség nyomában van.

— **Püspök gyógyfürdő (Oradea mellett)** 600 év óta használják bámulatos eredménnyel 42° C kénes, rádiumos hőforrásait köszvény, reuma, csusz, ischias, csonttörés, ficamodások és női betegségek ellen. Uszoda 26° C folyton befolyó forrásvízzel, uszástanítás, nap- és homokkúra. Augusztus 20-tól szobát előzetes megrendelés nélkül is lehet kapni szobáknál 20 % árengedmény.

Csomagolópapír olcsón, Kerpelnán.

— **Közöljük az igen tisztelt orvosokkal és pacienseikkel,** hogy a belgyógyászati, sebészeti és nőgyógyászati betegek részére berendezett budapesti „Fasor Szanatorium“ (Vilma királyné-ut 9.) betegeit tizennégy-napi ott tartózkodás után a visszautazásnál a Máv. vonalain 50 %-os díjkedvezményben részesíti.

— **Lábizzadás ellen Anosmin** kapható a Rozsnyay-gyógytárban Arad.

Az aradi Apolloban
ma, péntektől

Patt és Patachon
CIRKUSZ.

Az előadások 6, 7, 8 és 9, 10 órákor kezdődnek.

— A Gutenberg-dalkör, mely timisoarai dalos-hangversenyen a vándordíjat nyerte, fog a munkanélkül levő nyomdászok javára Ujaradon, a Kornett-féle vendéglőben augusztus 22-én rendezendő kerti ünnepélyen szebbnél-szebb román és magyar dalokkal szerepelni.

— Elfogott katonaszökevények. Goldea Sofia feljelentést tett az aradi rendőrségen, hogy a Radnai-ut 61. számú házában udvarából ellopták a szárításra kiakasztott fehérneműket. Erre ma éjszaka a rendőrség razzitát tartott, amelyen hét embert tartóztatott le. Háromról megállapították, hogy katonaszökevény. A többiek ellen megindul az eljárás, mert nem volt igazolványuk.

— Felhívás egy zsebtolvajhoz. Lippafüredi nyaralásából ez évi júli 24-én hazatérő tordai magántisztviselő: Helmann Ervint Máriaradna állomáson, mely az utóbbi időben az arad-tővisi vonalon garázdálkodó zsebtolvajok kedvelt működési helye kezd lenni, kellemetlen kaland érte. Az utasokkal zsufolt vonatba való beszálláskor ellopták pénztárcáját a benne levő pénzzel, vasuti jeggyel s különböző igazolványokkal együtt. A károsult ezután kéri azt a zsebtolvajt, ki őt tárcájától megkönnyítette, hogy legalább a reá nézve értéktelen igazolványokat (rendőrségi és újságírói igazolványt) a tárcával származtassa neki vissza. Címe: Turda, Str. Dragalina 96.

— Dr. Moldován György, volt kórházi osztályorvos, egészségstan tanár, tanulmányutra külföldre utazott.

Béketárgyalások

a mexikói kulturharcban
A katolikusok bojkottja veszedelembé dönti az országot.

(Róma, aug. 5.) Az Osservatore Romano, a Vatikán sajtóorgánuma közli az új mexikói egyházi törvény szövegét, amelynek egyik pontja szerint a mexikói iskolákban a vallásoktatást teljesen be kell szüntetni. Mexikói jelentés szerint ma megkezdődtek a kormány és a katolikusok között a kompromisszumra vonatkozó tárgyalások. A katolikusok azt kívánják, hogy népszavazás döntson az egyházi törvények hatályon kívüli helyezéséről és az alkotmányt azután ilyen szellemben módosítsák. A kormány is, a katolikusok is mereven ragaszkodnak eddig elfoglalt álláspontjukhoz és ezért igen nehéz lesz a megegyezés. A mexikói bankárszövetség ma eljárt Callez köztársasági elnöknel, akitnek kijelentették, hogy a kulturharc beláthatatlan gazdasági következményekkel járhat. A bojkott-mozgalom megindulása óta a katolikusok 15 millió pezettát vontak vissza bankbetéteikből.

— NYARALÓ ÉS FÜRDŐZŐ előfizetőinknek, valamint olvasóinknak lapunkat a postabélyegkülönbözet megtérítése ellenében bárhová utána küldjük. Kériük ez ügyben a kiadóhivatalhoz fordulni, amely a megrendelt lapnak napenkénti pontos feladásáról gondoskodik.

Huszonnyolc nap alatt a Föld körül.

Modern Fogg Phileasok páratlan bravurja. — Két újságíró utazási világrekordja.

(Saját tudósítónktól.) Eduard S. Evans és Linton Welis szombaton, július 24-én délután 4 órakor megérkeztek Newyorkba, ahonnan június 26-án déli fél 1 órakor indultak el földkörüli utjukra, tehát 28 nap, 14 óra és 30 perc alatt utazták körül a földgolyót és ezzel megdöntötték azt a 35 napos rekordot, amelyet J. M. Mears 1913. évi utjával állított fel. Mears előtt viszont Nellie Bly tartotta a világrekordot, aki 1889-ben Newyorkból kiindulva 73 nap alatt utazta körül a földet, viszont neki nehezebb volt a helyzete, mert nem állott rendelkezésére, mint utódának a transzszibériai vasút. Azonkívül Colombóban 4, Hongkongban pedig 5 napot kellett várakoznia, amíg valamely alkalmatossághoz jutott, amely továbbutaztatta.

Evans és Welis, a modern Verne-regény hősei, annak köszönhetik, hogy utjuk egy hónapig sem tartott, hogy gondosan tanulmányozták és előkészítették az utat, melynek egyes szakaszain egyébként Wells tavaly tanulmányutaka is tett. Utjuk első szakasza ennek ellenére mégsem volt szerecsésnek mondható, mert bár az Aquitánia óceánjáró sebességét mértéken felül fokozták, hogy mentől hamarabb érhessenek Newyorkból Cherbourgba, a rossz idő következtében az út a menetrendi időnél is másfél órával tovább tartott. A repülőgép, amelynek Párisba kellett volna öke szállítani, a cherbourgi repülőtéren defektet kapott és csak hétórás autóuttal érthették el a párisi repülőteret, ahonnan azonnal Kölnbe repültek. Miután azonban a francia-német légi egyezmény értelmében a másik állam területén egyszerre csak egy repülő köthet ki és mert a kérdéses időben német területen már tartózkodott egy francia repülő, a gépet lefoglalták.

A Német Repülő-Hansa-szövetség egy Junker-aeroplánt bocsátott a világutazók rendelkezésére, amelyen Magdeburgba mentek, de az időjárás oly kedvezőtlen volt, hogy mindketten állandóan készenlétben tartották ejtőernyőiket az esetre, ha veszélyesség fordulna a helyzet. Wells egyike az Egyesült Államok legjobb repülőinek és társa is meglehetősen bátor ember, így képzelhető, milyen nehézségekkel kellett megküzdniük ezen a légi uton.

Magdeburgból autón mentek Berlinbe, Innen repülön Danzigba, majd Königsbergbe és Szmolenszken keresztül Moszkvába, ahol a szovjethatóságok előzenyessége folytán különgepet és a legjobb orosz pilótát kapták. Az Omszkig terjedő 2700 kilométeres ut megféléte 4000 dollárba került. Július 5-én délelőtt 10 órakor érkeztek Omszkba, ahol az Aquitánia fedélzetének elhagyása óta először térhettek nyugovóra.

Omszkból a szibériai expresz-

szén mentek Csitáig, ahonnan szintén vonattal akartak Mukdenbe menni, de Csitában az az örövendetes értesítés várta őket, hogy Csang-Cso-Lin Charbintól Mukdenig egy repülő bocsát rendelkezésükre. Charbinban azonban kellemetlen meglepetés érte őket, a repülő csak együléses volt, mire nehéz szívvel elbucsuztak egymástól. Evans, hogy a rekordot biztosítsa, repülön ment, míg Wells vonaton folytatta utját. Mukdenben ismét találkoztak és itt a kínai vasutak azzal kedveskedtek nekik, hogy a menetrendben meg-

állapított 31 óra helyett 24 óra alatt szállították őket Fu-Sanba. Innen július 7-én hajóval a japán Simonosekibe keltek át, Simonosekiből pedig gyorsvonaton Jokohamába, ahol már várta őket egy óriás-repülő, hogy visszatérjen velük kiindulási helyükre.

A két újságíró bravurteljesítménye beigazolta, hogy a közlekedési eszközök tökéletesedése révén mennyire kicsiny lett a föld. Evans és Wells 13.000 kilométert hajón, 12.000 kilométert repülőgépen, 6500 kilométert pedig vasuton és autón tettek meg.

Sokmilliósvámossal Budapestén.

(Budapest, augusztus 5.) Nagyarányú vámosalást fedeztek fel ma a 70. számú postahivatalnál. Több vámtiszt és néhány őt alkalmazott postatiszt összejártsotak s közös egyetértséssel alacsonyabb tarifával vámozták el a vámköteles árukat, vagy pedig teljesen elfeledték a vámot. Ezzel a visszaélések megkezdése

óta naponként mintegy százszázötven millióval károsították meg az államot. A nyomozás Kovács vámtiszt és Nagy Mihály postatiszt ellen irányul elsősorban, de még nyolcan-tizen benne vannak rajtuk kívül az ügyben. A csalást Kovács vámtiszt volt megnyasszonya leplezte le boszszúból.

Balassa Jenő meghalt.

A magyar színészet gyásza.
(Budapest, augusztus 5.) Mélységes gyász borult a magyar színészetre: a magyar színpad egyik ragyogó jellemszínésze, a magyar színészet fénykorának tanuja Balassa Jenő, a Vígsház tagja örök álmra hunyta szemét. A pesti művészek egyik karakterisztikus alakja tűnt el sorakból, az örökké mosolygó, jókedvű Balassa, a színház gyerekeinek rajongón szerett Basa bácsija elbucsuzott ettől a szomorú élettől s most már valószínűleg messziről, elérhetetlen és érzékelhetetlen messzeségből szemléli tovább a válsággal küzdő magyar színészetet.

Balassa Jenő 1859-ben született. Pályáját vidéken kezdte meg s különösen operettekben aratott nagy, komoly sikereket. Amikor a Vígsház megalakult 1896-ban, odaszereződött s egész a múlt évig egyik legértékesebb tagja volt. Arról volt nevezetes, hogy a színház megnyitásakor ő szólalt meg először Kozma Andor prólogusában. A kitűnő jellemzőnésszé alakult művész sokszor mentette meg az előadást beugrásaival s még akkor is nagy sikert aratott, ha csak néhány percel előbb vállalta szerepét. Legnagyobb sikereinek egyike a Takarodó őrmesterének szerepében aratta. Mindenki szerette a bohém szívű, jó kollektát s különösen a színészek gyerekei rajongtak „Basa bácsi”-ért. Legénykorában egész évi feleslegét gyűjtötte össze karácsonyig, amikor minden pénzén játékokat vett. Az igazgató gyermekétől a munkás gyermekéig mindegyik kapott ajándékot tőle. Harmonia uralta egész lényét és működését, míg egy évvel ezelőtt érelmeszesedést kapott és meg kellett válnia a színházról. Ezután két ízben támadt agyvérzése s most is ez okozta halálát. Feleségén kívül fia, Balassa János gyászolja a halottat, akit a Vígsház saját halottjának tekint. Temetése pénteken délután lesz.

Elítelt tolvajná.

Hetyennégy lopással vádolva az aradi törvényszék előtt.

(Saját tudósítónktól.) A viszszaeső bűnözők prototipusa Simon Borbála, foglalkozására nézve besurranó tolvajná, aki az eddigi megállapítások szerint pontosan 74 betörést és lopást követett el Aradon, de kalandozásai során egész Erdélyt „végig dolgozta”, sőt „regáli esetekre is emlékszik.” Apróbb, kényszerült „visszavonulásai” összesen ugy tiz esztendő börtönbüntetését tesznek ki s két esztendő fogság után csak a múlt héten szabadult ki a misleai fegyintézetből, hogy különféle „esetei” miatt ma ismét az aradi törvényszék elé kerüljön. Simon Borbála ezuttal is hetykén, cinikusan vallotta be minden bűnét és olyan jogi jártasságot árult el, amely akár melyik első éves jogász dicséretére válna. A Tamasdán-tanácsban nem méltányolta Simon Borbála okfejtését és ezuttal egy évi börtönbüntetésre ítélte.

Az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek gyűjtőhelye.

A hirdető közönség kényelmére Aradon, a Kerpelféle könyv- és papirkereskedésben, Fischer Eliz-paiota, gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol apró hirdetések naponta délután 5 óráig adhatók fel. Aki nek az Acsev. palotában levő kiadóhivatalunk nem esik utjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyünkön adja fel, mely lapunk másnapi számában megjelenik.

HA LAPUNK részére közölni valója van, telefonon is bemondhatja. TELEFON SZÁM 151.

KÖZGAZDASÁG.

Negyvenmilliárdos kölcsön a CFR-nek.

(Bucuresti, augusztus 5.) Az Adeverul szerint Románia tárgyalásokat folytat Angliával és Németországgal egy negyvenmilliárd lejes kölcsönre vonatkozólag, amely összeg a CFR számára volna szükséges. A londoni tárgyalások, amelyeket Titulescu vezet, már nagyon előre haladtak és egyetlen akadály az, hogy az angolok a CFR-hez egy megbízottat akarnak beültetni kormányzói ranggal. A berlini tárgyalások egy konzorcium-

mal folynak, amely megbízottait elküldte Bucurestibe. A németek nem akarnak a CFR adminisztrációjában beleszólni, de garanciákat követelnek arra nézve, hogy a kölcsönösszeg ténylegesen a CFR érdekeit szolgálja. A negyven milliárdnyi kölcsönösszeg felét vasúti anyagokban szállítanák le. A másik husz milliárdot pedig a vasúti pályatestek javítására és kettős sínpárok lefektetésére használnák fel.

Zürichben 2.40, Párisban 16.35 a lej.

Helyi valuták. (Augusztus 5.) Pénz: Márka 50, dollár 218, angol font 1050, francia frank 6, líra 7.30, cseh korona 6.40, magyar korona 330, dinár 3.60, schilling 30.70, svájci frank 41. Áru: Márka 51, dollár 220, angol font 1070, francia frank 6.50, líra 7.50, cseh korona 6.60, magyar korona 320, dinár 3.80, schilling 31, svájci frank 42. Kiszámlázások: Berlin 53, Amsterdam 89.45, Newyork 221.25, London 1082, Páris 6.67, Milánó 7.55, Prága 6.58, Budapest 320, Zágráb 3.93, Bécs 31.40, Zürich 43.

Zürichi tőzsdényítés. (Augusztus 5.) Berlin 123.05, Amsterdam 207.50, Newyork 516.50, London 2513, Páris 15.20, Milánó 17.37.50, Prága 15.30, Budapest 72.35, Belgrád 9.11.50, Bucuresti 2.40, Varsó 57.50, Bécs 73.10.

Zürichi tőzsdézárás. (Augusztus 5.) Berlin 123, Amsterdam 207.50, Newyork 516.62.50, London 2513.25, Páris 14.50, Milánó 17, Prága 15.30, Budapest: 72.35, Belgrád 9.11, Bucuresti 2.40, Varsó 57.50, Bécs 73.10.

Bucuresti-i tőzsdézárás. (Augusztus 5.) Kiszámlázások: Berlin 52.50, London 1075, Newyork 220.50, Milánó 7.40, Zürich 42.65, Bécs 31.35, Prága 6.50, Budapest 31.25. Valuták: Napoleon 870, márka 52, leva 1.62, török líra 1.18, angol font 1075, francia frank 6.80, svájci frank 42, líra 7.80, drachma 2.55, dinár 3.80, dollár 220, lengyel zloty 18, schilling 31.50, magyar korona 31.50, cseh korona 6.70.

Országos bórpari kiállítás. Országos érdeklődés nyilvánul meg a Marosvásárhelyen augusztus 22—29-ig tartandó bórpari kiállítás iránt. A cipészek mellett az ország bórpari is részt vesznek a kiállításon, melynek díjait alacsonyán szabták meg, hogy a kisiparosság is részt vehessen nagyobb anyagi áldozatok nélkül. A kiállítás alkalmával országos cipészkongresszust is tartanak, amelyen a cipészipar fontos ügyeit tárgyalják le.

MOZI.

xx Thamar, a hegyek gyermeke címen ismét szenzációs filmet mutat be a Marosparti mozi. A gyönyörű felvétel vadregényes vidéken játszódik le, a látványos kép bámulatba ejti a nézőt. Az ötfele részre osztott regényes film főszerepét Lya de Putti, Paul Ottó és Anton Pointner játsszák. Az előadás kezdete negyed 10 órakor.

xx „Az élet nyomorultjai“ repri-
zének nagy sikere az aradi Uránia-

ban. Nagy siker mellett mutatta be az Élet nyomorultjai című mély hatású, modern társadalmi drámát. A nagyszabású dráma főszerepét Rod la Rocque és Várkonyi Mihály alakítják. A közönség kérelmére rendelte meg ismét a mozgószínház igazgatósága ezt a slágerfilmet és reprizének sikere a legjobb bizonyítéka annak, hogy tényleg a szezon egyik legsikeresebb, legnagyobb hatású és legszebb filmje. Az előadások 5, 7 és negyed 10 órakor kezdődnek.

xx „Patt és Patachon cirkusz“ filmsláger bemutatója ma pénteken az aradi Apollóban. A Patt és Patachon aransorozat I. filmje ez a komédia, amely egyike a legjobboknak az eddig lejátszott Patt és Patachon-filmek közt. Az ötletek valóságos bőségszauriát oldják meg a kitünő komikusok ebben a burleszkfilmben. Eddig még soha nem látott trükkök kacagtatják meg a publikumot. Az előadások 6, fél 8 és negyed 10 órakor kezdődnek.

xx Jóni „Bécs levidámabb embere“ főszereplők: Várkonyi Mihály és Corda Mária.

Művészet.

• Színházi zenészek panasza. Ma délelőtt a színházi zenészek küldöttsége jelent meg Olariu István városi titkárnál. Elmondták, hogy Maurer Béla szingizgató 60.000 lejjel tartozik a zenekarnak, amely nem tudja behajtani a követelését a volt szingizgátón. A zenészek ennek folytán kétségbeesett anyagi helyzetbe kerültek. A város vezetősége fel fogja kérni Maurer szingizgatót, jelenjen meg a városnál, hogy megbeszéljék, miképpen lehetne segíteni a zenészek helyzetén.

• Szombaton játszanak először vilnák. A világhírű vilnai zsidó színház, amely a multkor aradi vendégjátékával valóságos bámulatba ejtette Arad közönségét, szombaton ismét megkezdte három napra tartandó vendégjátékát. Első este Osip Dymov világhírű tragikomédiáját, a „Szomorúságának énekese“ című pompás darabot játsszák, amely alkalmával Franyó Zoltán író mond emlékbeszédet az Aradon tragikus körülmények közt elhunyt vilnai színésznőről, Lares Juditról. Vasárnap délután a megrázó erejű híres An-Sky darab, a „Dybuc“ kerül színpadra mérsékelt helyarákkal, este pedig ünnepi előadás keretében mutatják be Aradon először Schalem Asch pompás komédiáját, melynek címe: Rossz zsidónak lenni. Előadás előtt M. M. zsidó igazgató Schalem Asch halálának tíz éves évfordulója alkalmából méltatja a híres író. Hétfőn nagy kabaré est lesz érdekes és vonzó műsorral. Az előadások tiszta jövedelmét

az elhunyt Lares Judit asszony sírkövére és sírgondozó alapjára fordítják. Jegyek előre válthatók a téli színház pénztáránál.

SPORT.

O Vasárnap délután 6 órakor MSE (Marosvásárhely)—AAC football match. Előtte délután 3 órai kezdettel a Meteor országos kerékpárversenye.

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Județului.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon barátainknak és jóismerőseinknek és különösen az aradi magyar sajtónak, kik felcsemetlen jó férjem, illetve édes apánk elhunytá alkalmából részvétükkel felkerestek, ravatalára virágot helyeztek és temetésén megjelentek s ezzel nagy fájdalomukat enyhítették, ezuton is hálás szívvel mondunk köszönetet.

Özv. Br. BEDEUS KÁROLYNÉ
4740 és családja.

Alkalmi házeladás!

Mezővárosban üzletház, fűszerüzlet, vendéglő, táncsterem, söntés, ivó, 3 szobás lakás, raktárhelyiségek, jégverem, istálló, sertés olak, kert, 2 háztelkekkel, 60.000 lej jövedelem, 750.000 lejiért eladó. — Kizárólagos megbízott:

Geler Ferenc Ingatlanforgalmi Irodája
Arad, Piata Avram Iancu No. 21. 16764

Feltűnő olcsó házeladás!

Zsigmondháza és a Mosótytelepen több kisebb ház 80.000—300.000 leig ELADÓK. ...

Magbízott:

Geler Ferenc Ingatlanforgalmi Irodája
Arad, Piata Avram Iancu (Szabadságtér) 21. sz. 16764

Vendéglő átvétel!

A n. é. közönség szives tudomására adom, hogy Aradon, a Str. Consistoriului és Str. Brătianu (Batthyány és Weitzer J.-u.) sarkán levő volt Werkmeister-féle

vendéglő és kerthelyiséget átvettem. Főtörökvesem mindenkor az leend, hogy a felszolgáló ki-váló Itallaimmal, elsőrendű hideg és meleg ételleimmel nagybecsű vendégeim mezelegedését kiérdemeljem. — Abonens I. rendű 1500 lej, II. rendű 1200 lej. — Minden éjjel 3 óráig nyitva. Elsőrendű zenekar. Szives pártfogást kér:

Margarete K. Kanter.

Tőkebefektetésre alkalmas házeladások!

Központban földszintes bérház, elfoglalható 3 szoba, fürdőszobás lakással, 1.250.000 lej. — Hét lakásos emeletes bérház, 100.000 lej jövedelemmel, 1.300.000 lej. — Hat lakásos üzletes sarokház, 110.000 lej jövedelemmel, 850.000 lejiért. — Belvárosban 4 szoba, fürdőszobás, villaszerű magánház 650.000 lejiért, Cukorgyár közelében több kisebb magánház ELADÓ. Magbízott: Geler Ferenc Ingatlanforgalmi Irodája Arad, Piata Avram Iancu (Szabadságtér) 21. sz. 16764

„A ROKA“ vezet.

Rendkívül olcsó házeladás!

Nagyjövőjú sarokház a belváros közelében, fűszerüzlettel, teljes berendezéssel, iparműhellyel, elfoglalható 3 szobás lakással, azonkívül 4 kisebb lakással, bor-pincével, vízvezetékekkel, évi 6 ezer lej bérjövdelemmel árcsodól, 550.000 lejiért ELADÓ.

Megtekinthető kizárólagos megbízottan HAÁSZ Irodája útján, Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 12. sz. 16602

3 szobás irodahelyiség

a belvárosban, lelézés nélkül kiadó, azonnal beköltözhető. Magbízott Haász Albert Irodája Arad, Strada Eminescu (Deák F.-u.) 12. 16602

Ha bármilyen ingatlant

venni vagy eladni akar, keresse fel bizalommal HAÁSZ ALBERT évek óta fennálló irodáját Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 12.

Eladásra előjegyezve: Tőkebefektetésre kiválóan alkalmas bérházak Forray, Deák Ferenc, Weitzer János, Kötér közelében lévő uccákban elfoglalható lakásokkal és üzlethelyiségekkel. Magánházak 3—6 szobás elfoglalható lakásokkal 400.000 lejiől 1½ millió lejes árákig. — Földbirtokok, malmok, szőlők a hegyvidéken, mészbánya, téglagyár stb. 26602

Csépléshez

állandó nagy raktár emelőkben

mindenféle hordkópes-séggel, 1000—30.000 kg.-ig tóban és vashán. — Gyártmány:

Gehr. Dickertmann, Bielefeld

Ing. Jakobi & Co.

Műszaki iroda TIMISOARA,

Verpflegsmagazin.

Sürgelme: Jakobing. Tel.: 19-89, 20-32.

Berán Béla

férfi fehérnemű vállalata Arad, Str. Groceanu (Perényi-uca No. 5.)

Ajánlom legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelig minden

férfi fehérneműt.

Elsőrendű munka.

GYARI ÁRAK!

Villanymotort

egy 0-3 vagy 0-5 lóerős kétfázisú 2 × 105 volt

megvételre keresünk

Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

Képkereztetések legjutányosabb árért, képek, tükrök, órák, szövetek, vásznak, csillárok, sezionok legelőnyösebb árért, részletfizetésre is „**ARTA**”-nál Arad, Calea Banatului (Asztalos S.-u.) 5. sz.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetés ára hétfőnap 4 lej — bányavasárnap 5 lej. — Vastagabb betűvel 8 lej, illetve 10 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vezetünk fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétfőnap 40 lej, vasárnap 50 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket visszavonja, amelyek tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közzétehető, azt minden egyes esetben megváltoztatásra, illetve helyesbítésre kötelezi. ***** Hirdetéseket telefon úton is feladhatók, telefon szám: 151. *****

Levelezés.

KIT BARÁTODNAK nagyon fáj, hogy most olyan ritkán láthatja az ő szépséges Aranyvirágját.

Alkalmazás.

KIFUTÓ LEÁNY azonnal felvétetik Arad, Str. Consistoriului 12. I. em. feljártát hátul az udvarban. 600

SZOLID, ügyes kiszolgáló leány felvétetik Ferenctéri bodegában. 4768

HÁZVARRÓNÓ felsőruha varráshoz házakhoz ajánkozik, vidékre is elmegy. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 4766

BETEAPOLÁSRA ajánkozik jobb nő. Leveleket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába „Lelkismeretes” jellegre kér. 4767

JÓZANÉLETŰ, szorgalmas irodaszolgát keresünk Resinol Vegyigyár, Arad, új Neuman-ház I. 10669

GYERMEKSZERETŐ, jobb házból való fiatal asszony ajánkozik gyermekek mellé nevelőnek, vidékre is megy. Cím Mathe Demeterné, Arad, Qörbe-u. 6. 4771

ROMÁN, NÉMET, MAGYAR NYELVET szóban és írásban tudó fiatalember állást keres. Weisz photosalon Arad, Dáciával szemben. 4723

TANULÓT felvesz az Ohm electrotechnikai és mechanikai vállalat. 10368

JÓZANÉLETŰ, nőtlen molnárszolgát keresünk azonnali belépésre, Zsófia Hengermalom Nádlac. 4758

Oktatás.

FRANCIÁT nagyon olcsón tanítok, pótvizsgára előkészítok, cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 10369

Üzletek.

BORBÉLYÜZLET sürgősen eladó. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4769

KIADÓ uccal pincehelyiség azonnalra Platza Avram Iancu 10. sz. alatt, mely műhelynek és eladóhelyiségnek alkalmas. Bővebbet Weisz Mór és fia cukorkagyári irodájában Arad. 4750

Vétel és eladás.

BENZ automobill szembélyes állapotban 18—24 HP. 6 üléses eladó. Gáspár, Arad, Str. Horia 2. 4615

IRÓASZTALOK, könyvszekrények, amerikai rolós iratszékény, vitrin, keleti szimira és perzsaszőnyegek, térfigurák, flu nadragok, zongorák, gyári ebédlő szőnyegek, ebédlő háló, uri szoba, antik comód intarziás szalon, szalonberendezések, függönyök, storeok, plüsch asztal és scheslonterítők, asztalneműk, festmények, virágállvány, asztalok, ebédlő székek, antik álló tükrök, fotelok, gyermekkoscsik, különböző butordarabok, asztali lámpák, villanylámpák, dísz tárgyak stb. eladók. Salgóné, Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

DIVATLAPOK őszi idényre megérkeztek Kuleser papíruzetébe Arad, Bul. Regele Ferdinand uton. 4597

EZÜSTÖT, pianót, zongorákat, szőnyeget magas árban veszek. Salon Artistique Arad, Fischer Eliz-palota. Antik butorok részletre kaphatók. 20-6

SIRKERT a felsőtemetőben cementezett sírúreggel és emlékművel eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4755

BUTORLERAKATBAN legolcsóbb árban kaphatók: ebédlők, hálószobák, Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 3 és Str. Moise Nicoara (Petőfi-u.) 9. 2122

MOTOROK: gyárilag javított, kifogástalan karban, azonnal szállíthatók 80 HP. Benz gyártmányú szívógázmotor, 55 HP. Koch gyártmányú szívógázmotor, 50 HP. Langen és Wolf gyártmányú szívógázmotor, 30 HP. Skoda gyártmányú szívógázmotor, 30 HP. Corona gyártmányú kétütemű nyersolajmotor, 16 HP. Grossley gyártmányú benzínmotor. **GŐZGÉPEK:** 70 HP. compand condensatoros, Podvinetz és Heissler gyártmányú félstabil, 40 HP. Máv. gyártmányú, magas nyomású félstabil, 35 HP. Wolf gyártmányú compand félstabil. **MALMI GÉPEK:** 2 drb. Ganz hengerek, dupla hengerekkel 600x290 mérettel, 2 drb. nagy teljesítményű Schekk-féle lisztkeverő, 1 drb. sikszita, 2 drb. Radialszita, 1 drb. tarár, 1 darab Rebdtabel, 1 drb. egyjártu 36" malom, 1 drb. kétjártu 36" malom. Érdeklődőknek készséggel szolgálunk árajánlattal. **FRIEDRICH TESTVÉREK** gépgyára, Timisoara. 4483

Üveg-, porcellán, zománczott edények, befőttes üvegek bármily „**GLORIA**” üzletben, Arad, Platza Pestelui (Halmeanyiségben legolcsóbban) „**GLORIA**” üzletben, (tér) 13. és Damjanich-u. 11.

Eladó: egy „**FIAT**” 505 gyártmányu hét üléses, egy „**FIAT**” 501 gyártmányu négy üléses és egy hét üléses **DAIMLER AUTO!**
Bővebbet: **Szabó drogueria ARAD.**

CEMENTIPARI GÉPEK,
cementtöveserepek, üreges betontömbök, beton-és salaktégla, cementlapok stb. előállítására.
Formák:
Betonosövek, kutgyűrűk, léposöfokok stb. előállítására. — I-a cementfestékek. — Comp'ett cementipari berendezéseket raktárról azonnal szállít:
„MODERNA”
Építőipari Gépék és Radiátor R.-T. Brasov, Kliss-u. 12. Telefon 5-78.
Mielőtt gépeket vásárol, tekintse meg gazdagon felszerelt raktárunkat. Prospektusok, árajánlatok díjmentesen.

Egyesült autócég gyártmányai elhelyezésére
biztosítékkal rendelkező **ügynököket keres.**
Lerakatot is létesítenek.
Bővebbet: **SZABÓ DROGUERIA Arad.**

Lakás.

KÖVES utmentén eladó egy uri magánház, egy hónapon belül elfoglalható 4 szoba, előszoba, fürdőszobás lakással esetleg bérebe is kiadó. Kizárólagos megbízott Flora-Iroda, Arad, Bul. Regina Maria No. 10. 4770

Különféle.

AZ ARADI pályaudvari postafőnökség szobájában felejtette valaki világos zöldes sárga puha kalapját, ahol az a hivatalos órák alatt átvehető. 200

FELKÉREM azon urat, aki tegnap, szerda este a hegyaljai motoroson maradt bőrtáskámat véletlenül elvitte, azt felejtés előtt a motoros vasut Radnai-utí irodájába adja be. 4776

Istálló, szénapadlással
szeptember 1-re kiadó.

Értekezhetni Maosinik Jánosnál Arad, Str. Teodor Ciocnea 23. 4775

Telkek

a volt Orczy-ucca, Szerb templom, Kálvin-ucca, Batthyány-ucca, Boros Béndtér szomszédságában 65.000 lejtől 425.000 lejig

KISIPAROSOK, SZATÓCSOK iparának sikeres üzéséhez megfelelő ki-sébszerü

BÉR- ÉS MAGÁNHÁZAK

komplettül felszerelt nagyforgalmu üzlettel, műhelynek alkalmas helyiségekkel, elfoglalható lakásokkal a volt Szabadságtér, Varjassy Lajos-ucca, Szerb templom környékén és az Urbán Iván-u. elején 250.000—400.000 lejtért **ELADÓK.**

Megbizott:

Uranul Iroda Arad, lőpostával szemben.

Wessely (Wien) gyártmányu

zongora bérbeadó.

Haasz Iroda Arad, Str. Eminescu 12.

3 szobás lakások

a belvárosban kiadók. — Haasz Iroda Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 12.

Magánházat

bérbé keresek. Belváros, esetleg külváros részén is lehet, közvetítőjét díjazom. Ajánlatokat „Magánház” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek

Külvárosi, 3 uccára szögellő

sarokház

3 egyszobás lakással, 12 jóságra al istállóval, 68 m. uccal frontál, 250 négyzetméteres telekkel, 280.000 lejtért eladó.

Kizárólagos megbízott:

Györfly «MURES» Irodája Arad, Str. Unirel.

Üzletvevők
figyelmébe!

Központban üzlethelyiség, új trafikberendezéssel, sürgősen eladó. Kizárólagos megbízott Geier Ferenc Ingatlanforgalmi Irodája P. Avram Iancu (Szabadságtér) 21.

Új butorhitel!

részletfizetésre.

Ebédlő, háló, fa- és vasbutorok, diványok, matracok, ágyceték, Edén pamlagok, zongora, varrógép, lőgép stb.

CAROL GARAI
MAGAZIN DE MOBILE.
Arad, Strada Gheorghe Lazar No. 5.

FRISS

Karlsbadi, Gishhübl, Rohitschl és Igmándi

ásványvíz érkezett.

Havasi málnaszörp kapható.

Kardos Miklós

ásványvízkereskedő Arad, Str. Eminescu 16. sz. Telefon 6-88.

Rossz villanyégők!

becserélése ráfizetéssel, garantált gyári újegőre, törött üveg és porcellán tárgyak szakszerű ragasztása, képkereztést és ablaküvegeztést olcsón vállalok. **SCHWARZ** üveges Aradon, a zsidó-templom mellett. 1811

Nagyobb

kifutó fiu

jó fizetéssel azonnal felvétetik. — Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Nyomdászok nagy kerti-ünnepélye augusztus 22-én Ujaradon!

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépen. Kiadótulajdonos: Aradi nyomdavállalat.